

Lokale afsprakennota Zonnebeke 2014-2019: subsiidiëring van lokale netwerken voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in kansarmoede

Wetgeving

- Decreet houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie van cultuur, jeugd en sport – 18 januari 2008 – aangepast in decreet van 9 juli 2010.
- Uitvoeringsbesluit van 18 juli 2008, gewijzigd bij besluit van 12 mei 2010.
- Beslissing Raad voor Maatschappelijk Welzijn van 17 september 2013
- Beslissing College van Burgemeester en Schepenen van 16 september 2013

Partners

- Partners OCMW: Francis Claeys (secretaris OCMW), Henk De Muylt (hoofd sociale dienst), Maria Vander Meiren (voorzitter OCMW).
- Partners gemeente: Francis Claeys (secretaris gemeente) Kristof Pector (coördinator vrije tijd en welzijn – dienst cultuur), Stijn Dujardin (jeugddienst), Luc Forrez (sportdienst), Cynthia Hoflack (dienst senioren), Bart Verschaeve (bibliotheek De Letterschuur), Ria Vermeersch (buitenschoolse kinderopvang), Ingrid Vandepitte (schepenen van cultuur), Luk Hoflack (schepenen van jeugd), Maria Vander Meiren (schepenen sociale zaken).
- Partner werkzaam rond kansarmoede - VZW Op 't Spoor: Marleen Coutigny (voorzitter VZW Op 't Spoor)

Via de bedeling van voedselpakketten ondersteunt VZW Op 't Spoor mensen die leven van een leefloon of minimale uitkeringen, die zich laten budgetteren of die een procedure van collectieve schuldenregeling doorlopen. Al deze personen kunnen geregeld langslopen in de winkel in Ieper om er voedselhulp te ontvangen. Het OCMW Zonnebeke sloot een overeenkomst met VZW Op 't Spoor. Personen uit de gemeente Zonnebeke die in aanmerking komen om van deze hulp te genieten, kunnen daar terecht. Concreet betekent dit dat er gemiddeld een twintigtal gezinnen uit de gemeente regelmatig beroep doen op deze dienstverlening. De werking van Op 't Spoor is gevestigd in Ieper, maar werkt voor de ganse regio. De werking wordt gedragen door vrijwilligers van de VZW Christian Center Emmanuel Ieper waarvan een aantal vrijwilligers afkomstig zijn uit de gemeente Zonnebeke.

Naast het uitreiken van voedselpakketten start VZW Op 't Spoor in najaar 2013 met een aantal creatieve workshops onder andere een naaclubwerking. Dit sluit nauw aan bij de gemeentelijke culturele werking.

Algemene situering

In de beleidsplanning die in deze legislatuur opgemaakt wordt, is er duidelijk sprake van de betrokkenheid van kansengroepen (onder meer personen in armoede) in het vrijetijdsbeleid en de duidelijke stimulans tot vrijetijdsparticipatie van deze groep.

Reeds een aantal jaren werken de diensten vrije tijd en welzijn en de sociale dienst van het OCMW op een occasionele manier samen rond een aantal projecten "ter bevordering

van de maatschappelijke participatie en de culturele en sportieve ontplooiing van personen in kansarmoede". Naar de toekomst toe willen we deze samenwerking intensifiëren.

Het OCMW ontwikkelt verschillende activiteiten ter bevordering van de participatie van kansarmen. Deze situeren zich vooral op het financieel ondersteunen van bepaalde activiteiten (onder andere de betaling van jeugdverenigingsactiviteiten vb. bivak- en inschrijvingsgeld vereniging, abonnementsgelden sportclubs... en tussenkomst(en) in bijdrage kinderopvang).

Ook de gemeente werkt al meerdere jaren aan oplossingen om kansengroepen, waaronder mensen in armoede, in de mate van het mogelijke te betrekken bij het vrijetijdsgebeuren. We verwijzen hier naar de gratis deelname aan de vakantiewerking en/of jeugdsportkampen.

VZW Op 't Spoor bereikt via zijn werking op regelmatige basis kansarme gezinnen uit de gemeente en is voor ons een belangrijk aanspreekpunt. We streven ernaar om door onze vrijetijdswerking dit doelpubliek ook te bereiken. Binnen het reguliere verenigingsleven heeft men wel oog voor deze problematiek en worden ook voor deze groep kansen gecreëerd. De samenwerking met VZW Op 't Spoor opent voor onze werking nieuwe perspectieven.

Gemeente, OCMW en VZW Op 't Spoor vormen samen de werkgroep vrijetijdsparticipatie voor kansengroepen.

De onderstaande initiatieven vormen niet onze einddoelstelling en we willen met de vrijetijdsector in nauwe samenwerking met het OCMW, VZW Op 't Spoor en het verenigingsleven, verdere participatieacties ontwikkelen op maat van de gemeente.

We blijven altijd in het oog houden dat de ontwikkelde projecten uitvoerbaar blijven op lange termijn, dat deze evalueerbaar zijn en dat de kwaliteit van de initiatieven gegarandeerd wordt.

Ondertussen werden al een aantal initiatieven opgezet, deze en toekomstige activiteiten worden opgenomen in deze afsprakennota. We steunen er vooral op dat niet gefocust wordt op één initiatief of vereniging maar dat mensen uit de kansengroepen op zijn geheel centraal staan.

Via deze afsprakennota willen we de vrijetijdsparticipatie bij de mensen in armoede aanzienlijk verhogen. We focussen niet alleen op een financiële input maar willen ook inzetten op personeel om de kwaliteit van ons aanbod te garanderen.

Wie komt in aanmerking

1. Binnen de sociale dienst van het OCMW: leefloners, reguliere steunbarema's, asielzoekers.
2. Binnen de dienst schuldbemiddeling en budgetbeheer: cliënten uit Zonnebeke in budgetbegeleiding/budgetbeheer/collectieve schuldenregeling
3. Kinderen/jongeren uit Zonnebeke gekend bij de jeugdrechtbank en comité bijzondere jeugdzorg

Initiatieven

Culturele werking

Heel wat culturele activiteiten zijn vaak voor heel wat inwoners van de gemeente te duur, hoewel we doelbewust kiezen voor een gunstige tarifiering. We opteren er dan ook voor om per deelgemeente een grotere gratis activiteit op te zetten die voor iedereen toegankelijk is (accordeonfestival in Geluveld, financiële tussenkomst in kermisprogramma Zandvoorde, Park in Zonnebeke, Passendale Proeft in Passendale, avondactiviteiten tijdens Heksenstoetweekend).

Tijdens deze activiteiten merken we telkens opnieuw mensen op die we niet terug zien tijdens de betalende activiteiten (onder andere cursussen, optredens...). Zo bieden we de kans aan elke inwoner en personen in armoede in het bijzonder om op een laagdrempelige manier te genieten van cultuur.

Naast deze grotere evenementen werken we ook een aantal kleinschalige gratis initiatieven uit die vooral te situeren zijn in de sfeer van het verhaal. Jaarlijks trekken we met vertelavonden naar de wijken. In de namiddag richten we ons specifiek naar jongeren – de avondprogrammatie richt zich tot de gezinnen. Naar de toekomst toe willen we dit aanbod verder diversifiëren.

Begeleiding: dienst cultuur – bibliotheek De Letterschuur

Vormingsaanbod

De dienst cultuur, bibliotheek De Letterschuur, seniërendienst en jeugddienst organiseren een brede waaier van creatieve, digitale, culinaire en vormingsinitiatieven. Kansengroepen zijn binnen het aanbod vaak de grotere afwezige. We willen vooral inzetten op een aantal specifieke zaken. Om de digitale kloof te verkleinen, willen we kansen creëren voor personen in kansarmoede. Zij moeten in de mogelijkheid gesteld worden om de basis van computergebruik onder de knie te krijgen en de beschikbare infrastructuur frequenter te gebruiken.

Daarnaast willen we ook inzetten op een aanbod dat budgetvriendelijk is en dat inspeelt op een aantal vragen uit het dagelijks leven. Jaarlijks zullen we minstens twee dergelijke cursussen aanbieden (fietsherstel, zelf klussen in huis, gezond en budgetvriendelijk koken, tips om zuinig om te gaan met energie...). We opteren voor een speelse en niet belerende aanpak. We werken in kleine groepen en hebben ook oog voor gezelligheid. Tijdens de pauze voorzien we een frisdrank of een kopje koffie en de nodige tijd om bij te praten. We opteren voor een laagdrempelige werking.

In overleg met VZW Op 't Spoor zullen we specifiek ingaan op hun vraag om minstens 1 reeks per jaar op te zetten die inspeelt op hun werking

Begeleiding: dienst cultuur – seniërendienst – bibliotheek De Letterschuur – VZW Op 't Spoor

Mama's café

In december 2012 opende jeugdhuis De Moane zijn deuren. Het jeugdhuis wil meer dan een ontmoetingscentrum voor de jeugd zijn. Het wil ook ontmoetingskansen geven aan jongeren. Daarom wordt in de toekomst mamma's café opgezet. Jonge of aanstaande moeders verzamelen op geregelde tijdstippen in het jeugdhuis. Er wordt gezorgd voor koffie en thee, in een ongedwongen sfeer worden gezondheidsthema's (vb.

borstvoeding, inenting, opvoedingsthema's...) besproken, al dan niet onder begeleiding van een deskundige. Personen in kansarmoede worden gestimuleerd om deel te nemen aan mama's café.

Begeleiding: jeugddienst – sociale dienst OCMW

Financiële tegemoetkomingen voor kansarme gezinnen bij lidgelden van verenigingen met een jeugdafdeling en inschrijvingsgeld voor kunstonderwijs

Door het hoge inschrijvingsgeld kunnen een aantal gezinnen/personen in armoede moeilijk of niet deelnemen aan het vrijetijdsaanbod dat georganiseerd wordt door sportdienst, dienst cultuur, jeugddienst en/of jeugdverenigingen – kunstonderwijs. In bepaalde gevallen kan men rekenen op een tussenkomst van het ziekenfonds, maar vaak is deze bijdrage nog te beperkt.

We voorzien een financiële tegemoetkoming met betrekking tot het lidgeld van alle verenigingen met een jeugdafdeling voor kinderen/jongeren uit kansarme gezinnen.

Concreet betekent dit dat kinderen en jongeren tussen 5 en 18 jaar uit kansarme gezinnen die reeds lid zijn of die lid willen worden, recht hebben op een financiële tegemoetkoming. Dit maakt het mogelijk dat kinderen en jongeren niet uitgesloten worden voor deelname aan het verenigingsleven omdat dit te zwaar weegt op gezinsbudget.

Aandachtspunt: niet alleen lidgeld kan een obstakel zijn tot deelname, vaak heb je een specifieke outfit nodig voor verenigingsinitiatieven (vb. sportkledij). In de mate van het mogelijke zoeken we ook hoe we aan deze vraag een oplossing kunnen geven (vb. door tweedehandskledij ter beschikking stellen).

Begeleiding: sociale dienst OCMW – sportdienst – speciale aandacht voor gebruikers van VZW Op 't Spoor

Bewegen en gezondheid.

Een gezonde levensstijl en een gezonde geest in een gezond lichaam. Hiermee willen we zoveel mogelijk inwoners stimuleren om op een actieve manier te sporten. In de diverse deelgemeenten worden deze initiatieven opgezet en gecombineerd met tips rond gezonde voeding. De deelnameprijs wordt bewust laag gehouden, maar vaak vormt dit ook nog een obstakel voor mensen met een beperkt inkomen. We willen via een gratis pas deze groep ook extra aan het bewegen brengen. Bewegen leidt immers vaak ook tot een gezondere levensstijl (vb. mensen aanzetten te stoppen met roken, afbouw van alcoholconsumptie).

Begeleiding: sportdienst – dienst cultuur

Intergenerationeel werken

Vanuit de diensten vrije tijd en welzijn werken we jaarlijks rond een aantal intergenerationele projecten. Grootouders en kleinkinderen gaan samen aan de slag tijdens baknamiddagen of bekijken een theatervoorstelling. We stellen vast dat we personen in kansarmoede onvoldoende bereiken. We zullen extra inspanningen leveren om deze groep over de drempel te krijgen.

Begeleiding: seniorendienst - jeugddienst

Maatschappelijke integratie kinderen

Deze subsidie werd door het OCMW sinds 2011 gebruikt om via een beperkte subsidiering (€ 50/kind) te werken rond de maatschappelijke integratie van kinderen.

Met de resterende middelen kocht het OCMW en de jeugddienst in 2012 een mobiele voetbalkooi. Deze wordt ingezet in de wijken om het sporten te bevorderen.

Naar de toekomst toe willen we dit budget en de extra middelen inzetten in het kader van pedagogische opvoedingsondersteuning. Voor een deel zullen deze middelen aangewend worden om huiswerkbegeleiding te organiseren in de diverse locaties buitenschoolse kinderopvang (Beselare, Geluveld, Passendale en Zonnebeke)

Begeleiding: sociale dienst OCMW – buitenschoolse kinderopvang

Middelen en financiering

- Subsidiering Sociale en Culturele Participatie (OCMW)
- Subsidiering Maatschappelijke Integratie Kinderen (OCMW)
- Subsidiering Lokaal Cultuurbeleid
- Subsidiering Trekkingsrecht lokale netwerken 2014-2019

Reguliere middelen uit de pool vrije tijd en welzijn (sportdienst, jeugddienst, dienst cultuur en senioren) (€ 4000 wordt vanaf 2014 voorzien binnen registratiesleutel 0709 61240100 – te verdelen over de diverse initiatieven).

Evaluatie – werking

Er worden jaarlijks twee evaluatie- en overlegmomenten voorzien tussen administratie sociale dienst OCMW, vrijetijdsdiensten en VZW Op 't Spoor (net voor grote vakantie) en net voor einde van het jaar.

De informatie van het vrijetijdsaanbod wordt continue aangeboden aan VZW Op 't Spoor.

Jaarlijks wordt een verslag van de werking overgemaakt aan het college van burgemeester en schepenen en de raad voor maatschappelijk welzijn.

Conclusie

We willen erop wijzen dat we als gemeente met een beperkt personeelsbestand toch willen opteren voor duurzame initiatieven voor kansengroepen zodat we het vertrouwen winnen van deze groep. Het is de bedoeling dat we goed ontwikkelde initiatieven bestendigen.

We behoeden ons ervoor om initiatieven te ontwikkelen, mensen warm te maken en daarna te merken dat we gezien de beperkte financiële- en personeelsmiddelen, het initiatief niet kunnen verder zetten.

Voor de kansengroepen is het van het allergrootste belang om een deugdelijke en stevige basis te voorzien zodat vrijetijdsparticipatie niet van korte duur is maar uiteindelijk uitgroeit tot een levenslang genot. Door de samenwerking met VZW Op 't Spoor willen we hier dan ook werk van maken.